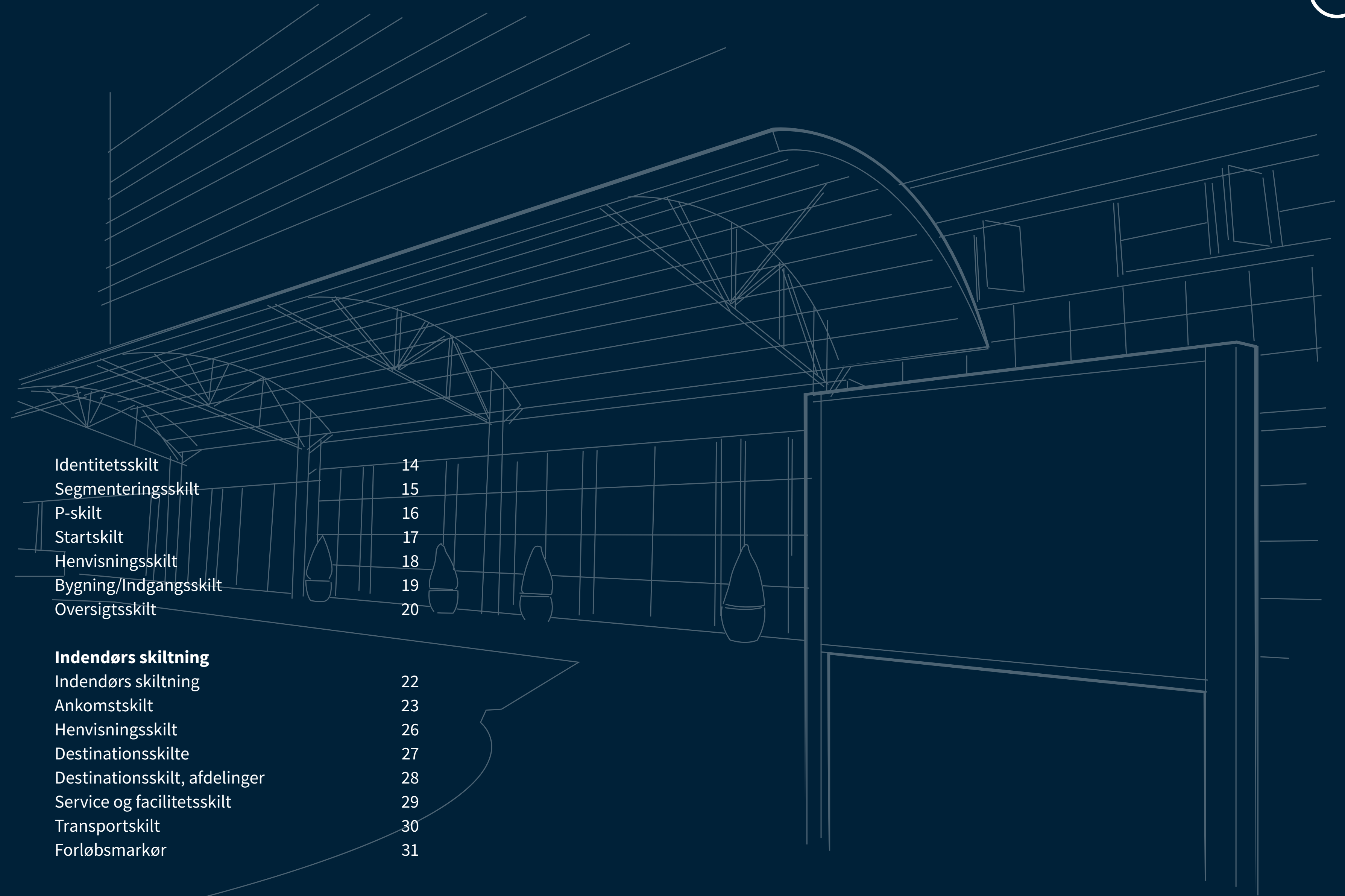

Skiltemanual

Introduktion

Digitale skilte	3
Samskiltning	3

Skilteprincipper

Skilteprincipper	5
Skilteflow	6
Syntax og navngivning	7
Størrelse og form	7
Skiltematerialer og produktionsmetode	7
Tid og afstand	7
Typografi	8
Piktogrammer	9
Farver	10

Udendørs skiltning

Udendørs skiltning	13
--------------------	----

Identitetsskilt	14
Segmenteringsskilt	15
P-skilt	16
Startskilt	17
Henvisningsskilt	18
Bygning/Indgangsskilt	19
Oversigtsskilt	20

Indendørs skiltning

Indendørs skiltning	22
Ankomstskilt	23
Henvisningsskilt	26
Destinationsskilte	27
Destinationsskilt, afdelinger	28
Service og facilitetsskilt	29
Transportskilt	30
Forløbsmarkør	31

Introduktion

Skiltedesignet tager udgangspunkt i skiltning på Region Nordjyllands hospitaler, men principperne bør anvendes til alle regionens øvrige matrikler.

Regionens hospitaler er meget forskellige i deres indretning, størrelse og komposition. Skiltedesignet er derfor ikke en endelig angivelse af et givent skilt, men designmæssige retningslinjer vist med visualiseringer af indholdseksempler.

I den praktiske implementering skal laves en skønsæssig vurdering af de korrekte skiltetyper til brugen.

Skiltedesignet angiver det samlede antal af skiltetyper, som kan løse den samlede skiltning på regionens hospitaler, men alt afhængig af lokationen vil brugen begrænse sig til en mindre mængde af det samlede antal skiltetyper.

Udgangspunktet for skiltningen er, at den statiske skiltning kan stå alene i forhold til at hjælpe, guide og informere hospitalets brugere.

Digitale skilte

Skiltedesignet er udformet til statiske skilte. Ved behov for design til digitale skilte, kontakt design@rn.dk

Samskiltning

Det vil sige, når regionen deler lokation/matrikel med andre virksomheder.

Ved behov for design til skilte hvor regionen skal indgå i en anden skilte-kontekst, kontakt design@rn.dk

Skilteprincipper

Skilteprincipper

Skiltene indgår i et flow, hvor skiltene peger på hinanden i et indbyrdes underliggende system, men kan grupperes i 4 følgende hovedkategorier:

Flowskiltning

- Udendørs oversigtsskilte
- Indendørs oversigtsskilte
- Udendørs skiltning til bygninger og indgange
- Indendørs skiltning til afsnit og destinationer
- Indendørs skiltning til plan

Henvisningsskilte

- Udendørs P-skilte
- Indendørs service og facilitetsskiltning – toilet, information, udgange, opgange og lignende

Destinationsskiltning

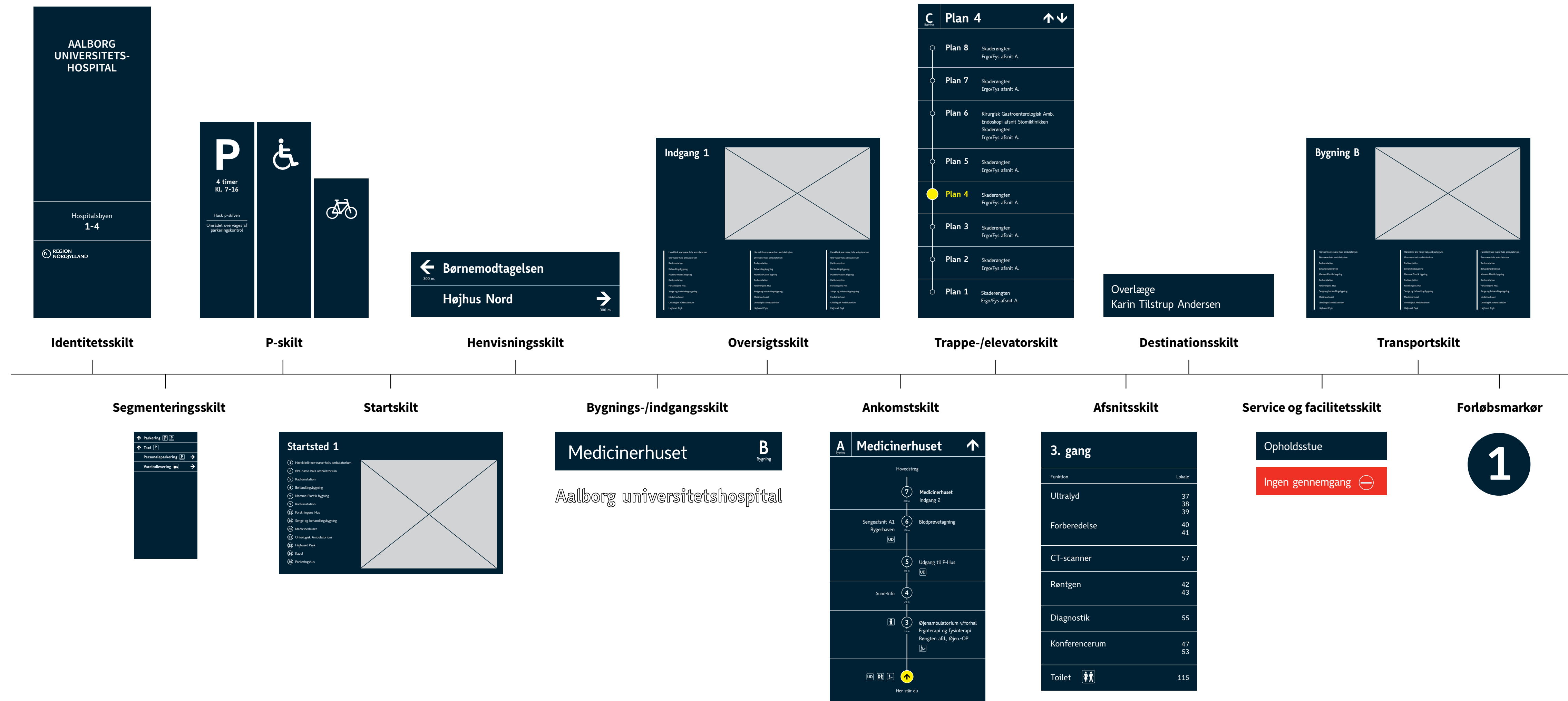
- Udendørs pyloner og identitetsskiltning
- Udendørs bygningstilkendegivelse
- Indendørs lokaletilkendegivelse

Informativ skiltning

- Inden- og udendørs oplysningsskilte - påbud, forklaring, generel information, åbningstider og lignende

Skilteflow

Skilteflowet er en visualisering af den kronologiske sammenhæng mellem skiltene og brugerens transport gennem hospitalet: Fra ankomsten til hospitalets areal og til en destination.

Syntax og navngivning

Syntax og navngivning skal følge regionens retningslinjer for organisatorisk navngivning. Gældende navngivning findes på regionens intranet (PersonaleNet).

Navne og betegnelser, som optræder i manualen, er blot eksempler.

Plan er navngivet numerisk, sådan at plan 0 er indgangsplanet i bygningen. Øvre plan i positiv vækst og kælderplan negativ vækst fra plan 0.

Der bruges så vidt muligt ikke forkortelser i tekst på skiltene.

Størrelser og form

Der er ikke defineret eksakte mål for skiltenes størrelse. Skilteform og størrelse må defineres i samarbejde med det skiltefirma, der skal opsætte skiltene.

Vejledende anbefalinger for læsbarhed:

- 5 meter for indendørs henvisnings- og destinationsskiltning.
- 10 meter for udendørs henvisnings- og destinationsskiltning.

Definitionen af skiltets størrelse beror på beregning fra typografiens x-højde.

Skiltematerialer og produktionsmetode

Denne skiltemanual lægger op til brugen af lakerede aluminiumsskilte til både indendørs og udendørs brug.

Indendørs skilte kan være digitalt printede, mens de udendørs bør være grundlakerede med folie for at være modstandsdygtige for vind og vejr.

Hvis de indendørs skilte er tilbøjelige for udskiftning, kan de laves med udskifteligt print.

Tid og afstand

På den inden- og udendørs flowskiltning kan der fremgå en afstandsangivelse.

Typografi

Al tekstning på skilte er hvid, medmindre andet er angivet eksplicit.

Eksempelvis til lægevagt og akutmodtagelse.

Al tekstning af skilte er med stort forbogstav efterfulgt af små bogstaver, medmindre andet er angivet eksplicit.

Skrifttype

Skrifttypen på skiltene er Wayfindings Sans.

Pile

Pile på skilte er hvide, medmindre andet er angivet eksplicit.

Alle pile placeres som første venstrejusterede element. Pil til højre er eneste undtagelse. Den kan placeres som højrejusteret element.

WAYFINDING SANS REGULAR OG BOLD

abcdefghijklmnopqrstuvwxyzæøå

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÆØÅ

12345678900-i?!&,.;-=

abcdefghijklmnopqrstuvwxyzæøå

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÆØÅ

12345678900-i?!&,.;-=

Piktogrammer

Piktogrammer på skilte er hvide, medmindre andet er angivet eksplicit. Piktogrammer vælges fra Wayfinding Sans Symbols. Fremgår et ikon ikke, refereres til Dansk Standard.

Hurtig aflæsning

Til skiltene anvendes piktogrammer med udgangspunkt i Dansk Standard. De er dog en delmængde af den samlede pakke af piktogrammer, hvor den resterende mængde antager samme principielle udformning for Dansk Standards principper for piktogramdesign. Skiltene bruger piktogrammer uden ramme, når de optræder i sammenhæng med andre elementer.

Almindelig læseafstand

Der bruges indrammede ikoner på de skilte, hvor piktogrammet bruges i mindre format og er et supplement til øvrige indholdselementer.

Farver

CMYK: 100/75/50/63

RGB: 27/41/55

RAL 5011 Stahlblau

Avery 824-01 Deep Blue

Anvendes som basisfarven på alle skiltetyper.

CMYK: 0/95/100/0

RGB: 238/49/36

Avery 737 Bright Red

Anvendes som baggrund på skiltning til udadgående, forbud, ophør og negativ skiltning.

Anvendes til markering af 'her er du'.

CMYK: 0/0/100/0

RGB: 255/242/0

Avery 807 Primrose Yellow

Anvendes som baggrund på skiltning til lægevagt og akutmodtagelse.

CMYK: 100/0/100/0

RGB: 40/149/72

Avery 879 Bright Green

Anvendes som baggrund til udadgående skiltning.

CMYK: 0/0/0/0

RGB: 255/255/255

Avery 800 White

Anvendes som basisfarven på tekst, piktogrammer og information.

Udendørs skiltning

Udendørs skiltning

Den udendørs skiltning viser retning til bygninger og indgange. Der optræder ikke endelige destinationer. Skiltningens målsætning er, at få brugerne til den rigtige bygning, hvorefter den indendørs skiltning tager over i forhold til brugernes endelige destination. Skiltesystemet har denne udformning af to primære årsager.

1. Det sænker kompleksiteten i skiltningen, da der er færre elementer at formidle, når fokus ligger omkring bygningerne og ikke deres indhold, som varetages inde i bygningerne.
2. Den udendørs skiltning bliver næsten vedligeholdelsesfri, da ændringer på lokaler og afdelinger ikke påvirker placering af og indgange.

Skiltningen varetager både de aftalebestemte besøg, ved skiltning til bygninger, og den forudsætningsløse bruger som har behov for skiltning til indgange og informationslokationer.

Type	Funktion	Placering
Identitetsskilt	Primær: Formidle identitet Sekundær: Formidle parkeringsareal	Indfaldsveje ved arealstart
Segmenteringsskilt	Supplerende til identitetsskilt	Adgangsveje til P-arealer
P-skilt	Arealtype af parkering	Indkørsel til P-arealer
Startskilt	Formidling af bygninger og færdselsarealer	Gangarealer ved P-arealer
Henvisningsskilt	Bygningshenvisning	Ved gangarealer
Bygning/indgangsskilt	Identifikation	På/ved bygning/indgang
Oversigtsskilt	Ind: Formidling af bygning Ud: Formidling af færdselsareal og parkering	Indgang/udgang til bygning

Identitetsskilt

Identitetsskiltet formidler hospitalets identitet.

Skiltet fungerer som det visuelle blikfang, der bekræfter hospitalets lokation som helhed. Det placeres, så det kan ses fra indfaldsveje.

Navnet på hospitalet/institutionen/organisationen, der bor på adressen, skrives øverst på skiltet med versaler i regionens skrifttype Source Sans. Navnet skrives, så det er tydeligt og læsbart, og kan dermed deles på det antal linjer, der er nødvendigt for at sikre læsbarhed.

Hvis der skal fremgå adresse på identitetsskiltet, angives det mellem 2 vandrette streger med skrifttypen Wayfinding Sans (som alle øvrige tekster på skiltene).

Logoet for institutionen placeres nederst på skiltet.

Hvis flere af regionens enheder bor på samme matrikel, skrives begge enhedsnavne i toppen, og regionens logo anvendes nederst.

Alle regionens logoer findes på rn.dk

AALBORG
UNIVERSITETS-
HOSPITAL

Hobrovej
18-22

AALBORG
UNIVERSITETSHOSPITAL

AALBORG
UNIVERSITETS-
HOSPITAL

PSYKIATRIEN
AALBORG UNIVERSITETSHOSPITAL

Selma Lagerløfs Vej
249-257

REGION
NORDJYLLAND

Segmenteringskilt

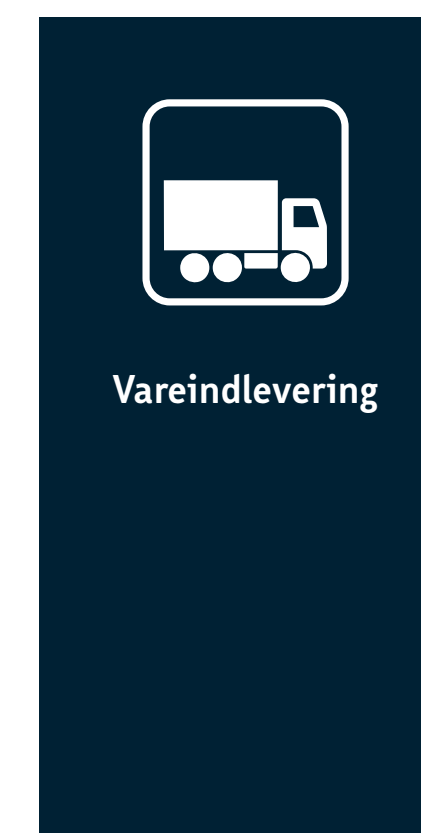
Segmenteringskiltet er et supplerende skilt til formidling af hospitalets parkeringsarealer og adgangen til disse.

Det placeres ved adgangsveje til P-arealer, hvor det håndterer både ind- og udgående trafik ved at formidle hospitalets parkeringsmuligheder og adgangen dertil.

P-skilt

Skiltet er et supplerende skilt til den øvrige parkeringsskiltning og markerer beliggenhed og type af et givet parkeringsareal.
Placeres ved indkørsel til P-areal.
Piktogram til tilkendegivelse af parkeringstype.

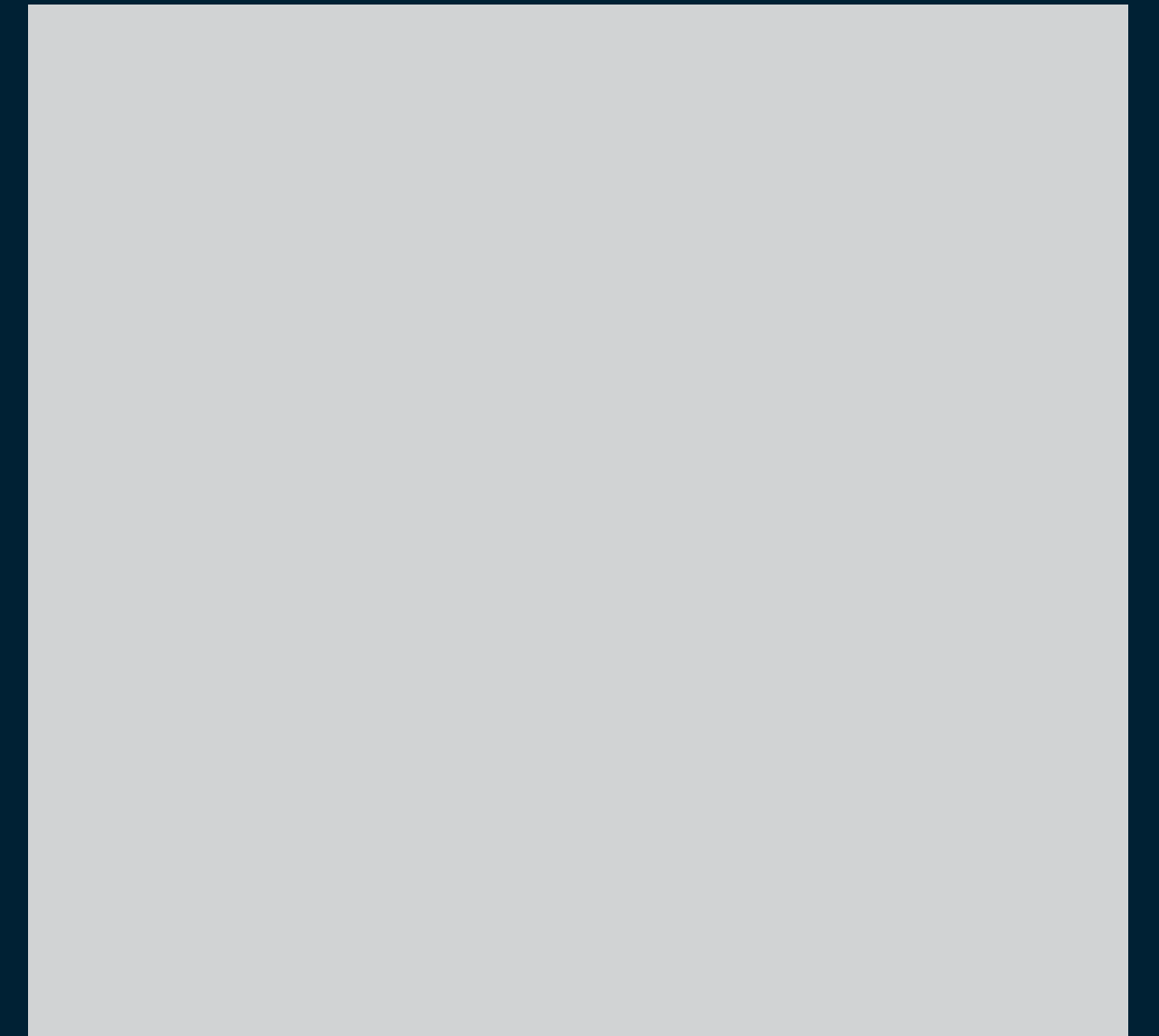
Startskilt

Skiltet fungerer som det naturlige startsted. Det angiver hvordan hospitalskomplekset er anlagt, samt hvor og hvordan der færdes. Skiltet indeholder bygningsoversigt, navn og funktion. Placeres ved gangarealer ved P-plads og offentlig transport.

Startsted 1

- ① Hørelinik-øre-næse-hals ambulatorium
- ② Øre-næse-hals ambulatorium
- ⑤ Radiumstation
- ⑥ Behandlingsbygning
- ⑦ Mamma-Plastik bygning
- ⑨ Radiumstation
- ⑮ Forskningens Hus
- ⑰ Senge og behandlingsbygning
- ⑳ Medicinerhuset
- ㉓ Onkologisk Ambulatorium
- ㉕ Højhuset Psyk
- ㉖ Kapel
- ㉚ Parkeringshus

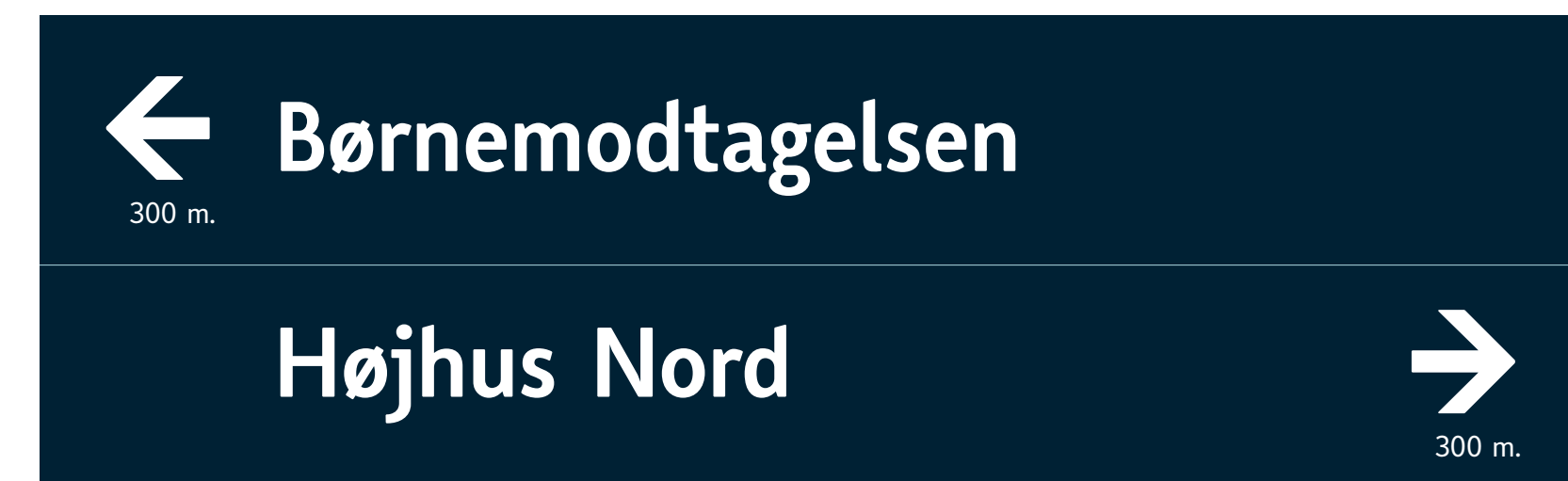
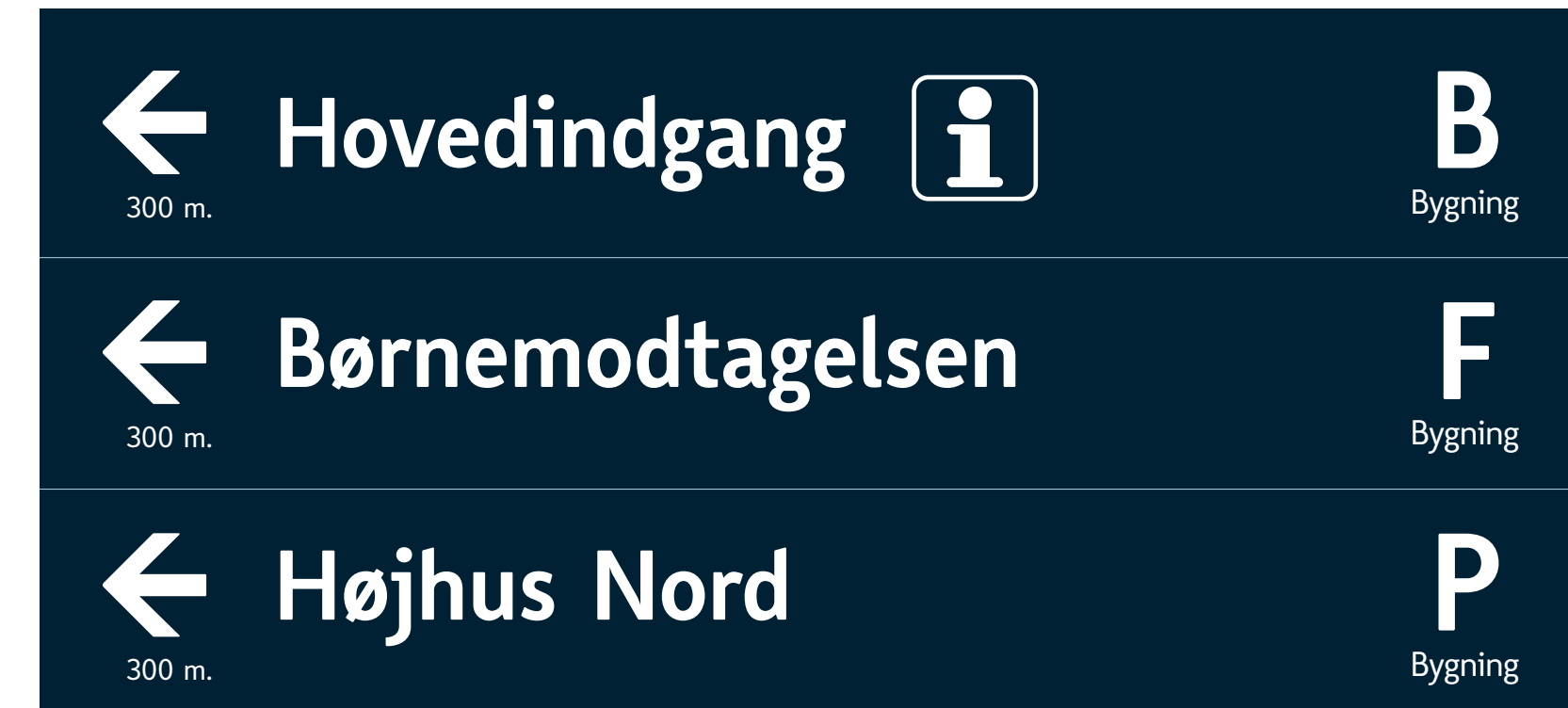

Henvisningsskilt

Henvisningsskiltet er et supplerende skilt til bygningshenvisning. Skiltet har en supplerende funktion. Det samler formidlingen fra startskiltet op og henviser til bygninger via gangarealer.

Placeres ved gangarealer.

Tilkendegivelse af bygningens navn og/eller funktion. Pile til retningsangivelse. Tilkendegivelse af afstand. Farvemarkering til specielle destinationer. Grafisk tilkendegivelse af funktionen via ikon.

Bygning/ indgangsskilt

Henvisningsskiltet er et supplerende skilt til bygningshenvi-
sing. Skiltet har en supplerende funktion. Det samler formidlingen fra
startskiltet op og henviser til bygninger via gangarealer.

Placeres ved gangarealer.

Tilkendegivelse af bygningens navn og/eller funktion. Pile til ret-
ningsangivelse. Tilkendegivelse af afstand. Farvemarkering til spe-
cielle destinationer. Grafisk tilkendegivelse af funktionen via ikon.

Medicinerhuset

B
Bygning

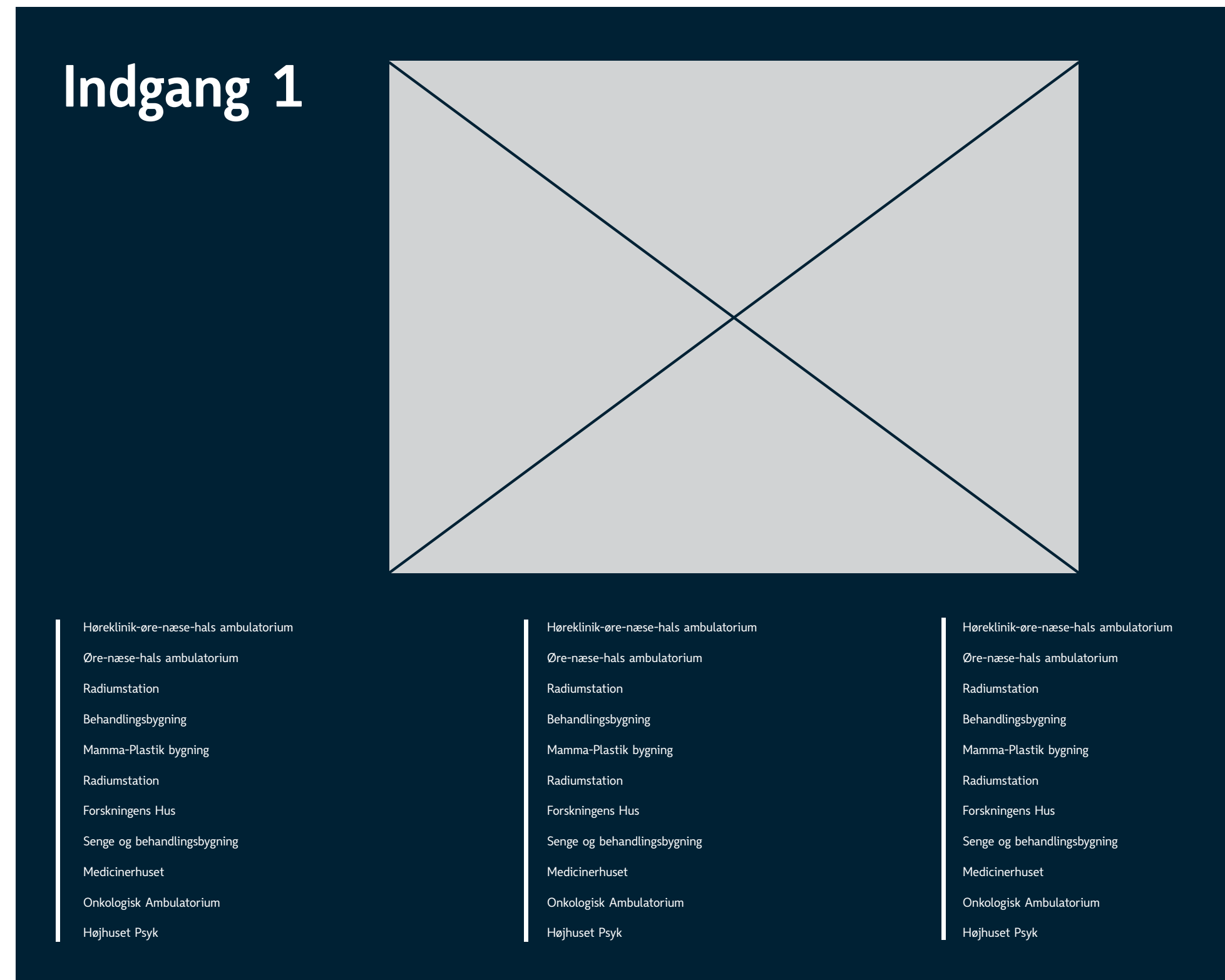
Oversigtsskilt

Oversigtsskiltet formidler sammenhæng mellem bygningen og dens destinationer.

Skiltet i indadgående retning formidler destinationer, som bygningen indeholder.

Skiltet i udadgående retning formidler adgangen til P-arealer og øvrige transportmidler. Skiltet angiver, hvordan der færdes til de pågældende områder.

Placeres foran indgang til bygning.

Indendørs skiltning

Indendørs skiltning

Den indendørs skiltning omhandler formidling af bygningens indretning. Den bygger som den udendørs skiltning på flowformidling i de skiltetyper, brugerne mødes af som det første. Denne præmis skifter, når brugerne ankommer til afsnit eller afdelinger, hvor der skiftes til destinationsformidling, da der ikke optræder flere adgangsgivende elementer, som har behov for at blive formidlet.

Skiltningen indendørs er udarbejdet efter et princip om formidling i forhold til transportretningen, således at skiltningen altid peger frem. Det mindsker kompleksiteten i brugernes informationsøgning, da de skal forholde sig til en mindre del af den samlede skiltning for området, og fordi afkodningen af skiltet i den naturlige transportretning er kongruent med den fysiske udformning.

Type	Funktion	Placering
Ankomstskilt	Formidling af hoved-forløb Lange adgangsgivende gangarealer Sammenhængende bygningskift	Ankomstareal
Trappe/elevatorskilt	Formidling af plan	Elevatorer og trappeopgange
Afsnitsskilt	Formidling af bi-forløb Destinationsgange	Indgang til destinationsgange
Destinationskilt	Formidling af lokalets funktion	Ved destination
Forløbsmarkør	Formidling af kontinuerede gang-og færdelsesarealer	Ved gangarealer
Service- og facilitetsskilt	Formidling af specialsituationer	Brugsmæssigt bestemt
Informationskilt	Formidling af områdets funktionalitet og fakta	Gangforløb og ventearealer
Transportskilt	Formidling af bygning	Gangforløb i exitretning
Formidlingskilt	Formidling af påbud, almen information og lignende	Brugsmæssigt bestemt

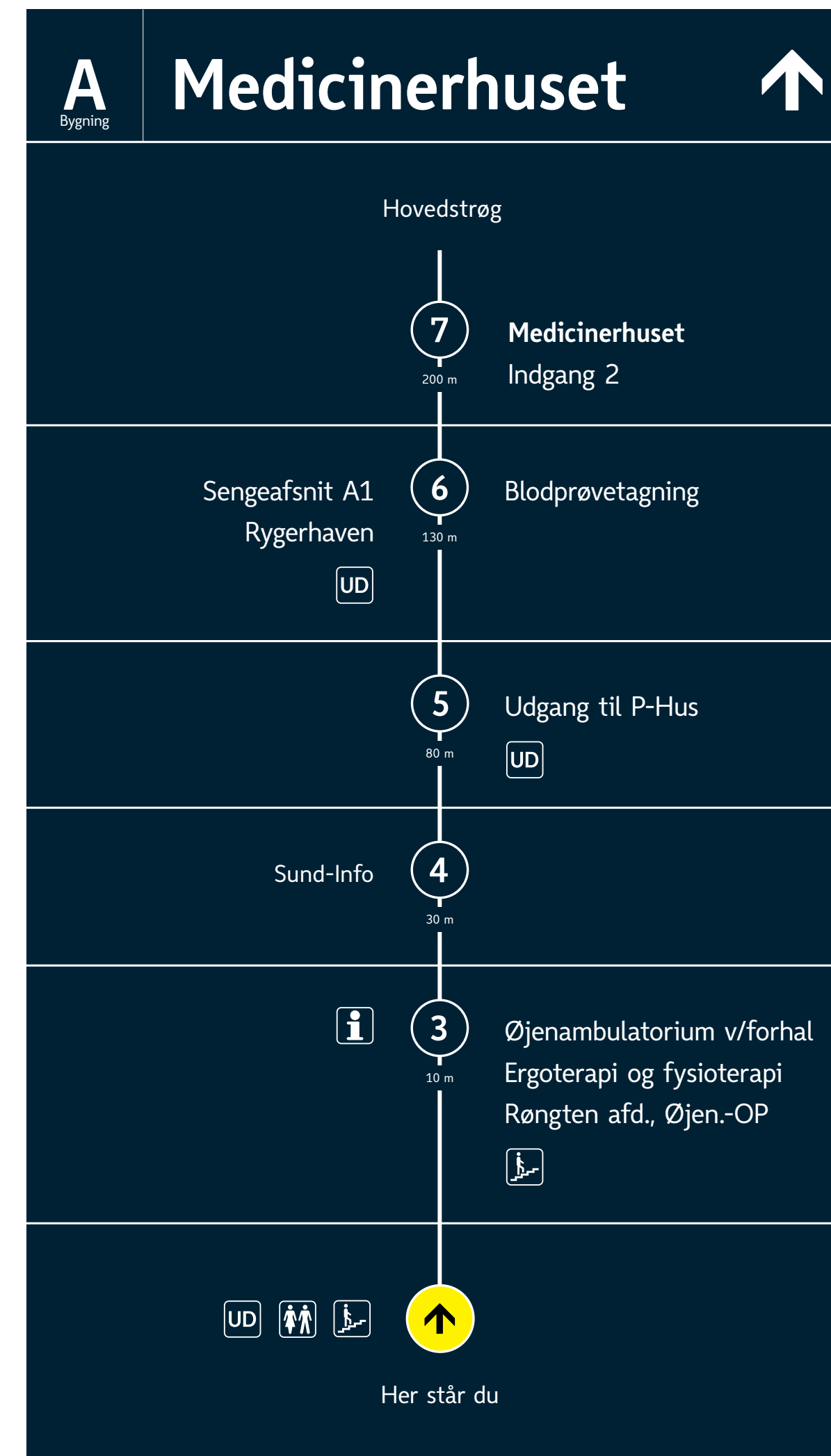
Ankomstskilt

Ankomstskilt formidler hovedforløb. Skiltet har en reducerende effekt på antallet af skilte, da det substituerer brugen af yderligere skilte i lange sammenhængende transportarealer.

Placeres på væg, søjle eller gulvmonteret centralt i ankomstarealer med front mod færdselsretningen.

Ankomstskiltet skilte til disse brugsorienterede servicefaciliteter:

- Udgang
- Opgang
- Information
- Toilet

Trappe/ elevatorskilt

Trappe/elevatorskiltet viser oversigten over plan og destinationerne, som de pågældende plan er adgangsgivende til. Det formidler, på hvilket plan skiltet er placeret, og hvordan sammenhængen er til de øvrige tilgængelige plan.

Placeres på væg ved elevatorer. Placeres på væg ved trappeopgange med indgang. Placeres på tilstødende væg ved åbne opgange.

Afsnitsskilt

Afsnitsskiltet formidler gangarealer med destinationer. Skiltet har en reducerende effekt på antallet af skilte, da det substituerer brugen af yderligere skilte i lange sammenhængende transportarealer.

Skiltet indeholder en afbildning af gangenes forløb i bygningen med markering af skiltets position, som kobler indholdet til den fysiske beskaffenhed.

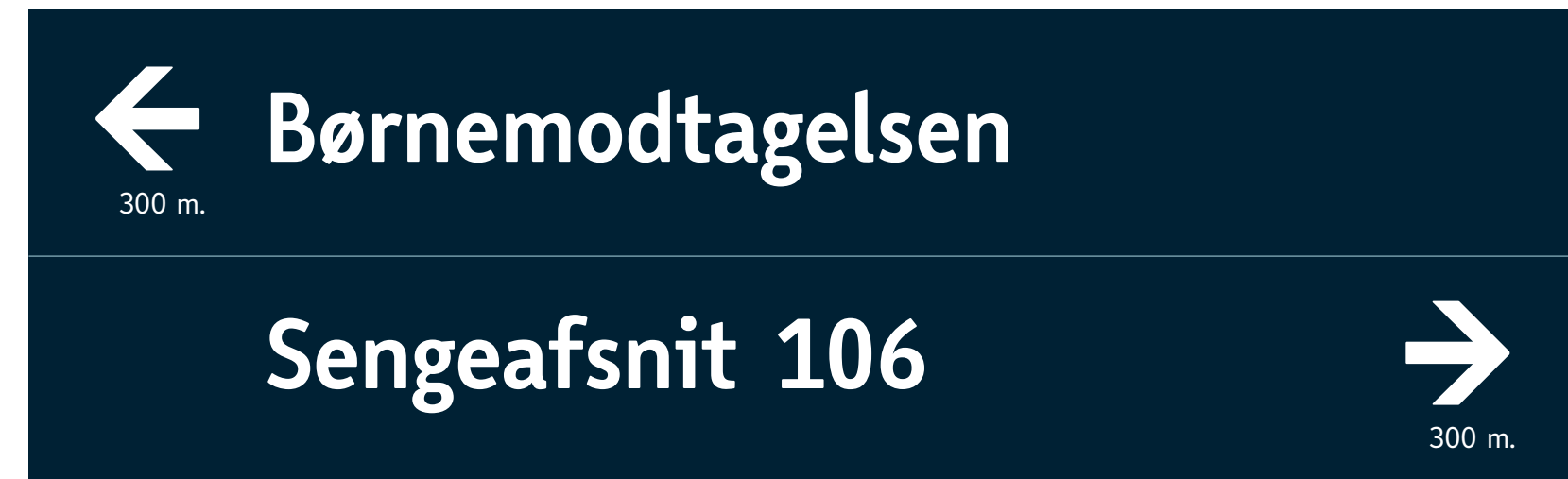
Skiltet bruger piktogrammer for at fremhæve primære servicefaciliteter eller andre opmærksomhedskrævende elementer.

Placeres på væg til højre eller venstre for indgangen.

3. gang 	
Funktion	Lokale
Ultralyd	37
	38
	39
Forberedelse	40
	41
CT-scanner	57
Røntgen	42
	43
Diagnostik	55
Konferencerum	47
	53
Toilet 	115

Henvisningsskilt

Henvisningsskiltet er et supplerende skilt til destinationshenvi-
 sning. Det samler op på formidlingen på ankomst- og afsnitsskilt og hen-
 viser til destinationer via gangarealer.
 Placeres ved gangarealer og sammenfletninger. Pile til retningsang-
 velse. Afstand kan tilkendes. Farvemarkering til specielle desti-
 nationer.

Destinationsskilt

Destinationsskiltet bekræfter ankomst til en destination.

Skiltet formidler destinationen og er generel i sin anvendelse. Det benyttes til alle indendørs destinationer og som navneskilt. Ved fx receptioner kan der bruges fritlagte bogstaver.

Placeres til venstre for indgangsdør. Lofthængt ved åbne destinationer.

Destinationsskilt, afdelinger

Destinationsskiltet bekræfter ankomst til en destination.

Skiltet formidler destinationen og er generel i sin anvendelse. Det benyttes til alle indendørs destinationer og som navneskilt. Ved fx receptioner kan der bruges fritlagte bogstaver.

Placeres til venstre for indgangsdør. Lofthængt ved åbne destinationer.

Akutmodtagelse
Emergency

Medicinske Mave- og Tarmsygdomme
(Gastroenterologi og Hepatologi)

Neurologi

Service-og facilitetsskilt

Service-og facilitetsskiltet formidler toilet, information, cafe, kiosk og lignende.
Placeres til venstre for indgangsdør. Lofthængt ved åbne destinationer.

Ingen gennemgang

Adgang forbudt

Ingen adgang for patienter

Ingen adgang
Her udføres undersøgelser

Opholdsstue

Skyllerum

Mødelokale

Venteområde

 Toilet

 Rygeområde
300 m.

 Toilet

Transportskilt

Transportskiltet er et supplerende skilt til formidling og oversigt over destinationer i relation til bygningen. Det placeres hvor der er behov for yderligere information. Fx i ud-retning fra afsnit, hvor der skal henvises til en alternativ destination, eller i lange færdselsarealer eller komplekse gangarealer, hvor Ankomstskilt og Afsnitsskilt ikke kan dække behovet.

Placeres på vægge modstående indgange og gangarealer.

Bygning B

- Hørelinik-øre-næse-hals ambulatorium
- Øre-næse-hals ambulatorium
- Radiumstation
- Behandlingsbygning
- Mamma-Plastik bygning
- Radiumstation
- Forskningens Hus
- Senge og behandlingsbygning
- Medicinerhuset
- Onkologisk Ambulatorium
- Højhuset Psyk

- Hørelinik-øre-næse-hals ambulatorium
- Øre-næse-hals ambulatorium
- Radiumstation
- Behandlingsbygning
- Mamma-Plastik bygning
- Radiumstation
- Forskningens Hus
- Senge og behandlingsbygning
- Medicinerhuset
- Onkologisk Ambulatorium
- Højhuset Psyk

- Hørelinik-øre-næse-hals ambulatorium
- Øre-næse-hals ambulatorium
- Radiumstation
- Behandlingsbygning
- Mamma-Plastik bygning
- Radiumstation
- Forskningens Hus
- Senge og behandlingsbygning
- Medicinerhuset
- Onkologisk Ambulatorium
- Højhuset Psyk

Forløbsmarkør

Forløbsmarkøren er et supplerende skilt til formidling af kontinuerte gang-og færdselsarealer til brug for Ankomst og Afsnitsskilte. Placeres centralt og lofthængt i gang og færdselsarealer.

